

OBSAH

I. ZASE VE ŠKOLE

Miloš Kratochvíl

Zvoní 4

Barbara Robinsonová

První školní den 5

Jindřiška Černíková

Zrození Xaveria 7

Jiří Dědeček

Září 9

Vojtěch Steklač

Hodina literární výchovy 10

Jaroslav Seifert

Píseň o slabikáři 13

Božena Šimková

Dobry den, teši me, ja jsem zari 14

Josef Václav Sládek

Babi leto 16

II. NEKONEČNÝ VESMÍR

Dorling Kindersley

Na počátku byl velký třesk 17

Zdeněk Svěrák

Chválím tě, Země má 18

Anatolij Tomilin

Představy o tvaru Země 18

Nick Arnold

Přistání na Zemi 19

Jiří Voskovec, Jan Werich

Zeměkoule 20

Nick Arnold

Žhavé Slunce 21

Ivan Klíma

Jak daleko je Slunce 22

Frank Jouve

Skvrny na Měsíci 24

František Branislav

Měsíc 25

Richard Robinson	
Newton a jablko	26
Michal Černík	
Vesmírná známost	26
Vendula Dvořáčková	
Velká medvědice (Velký vůz)	27
František Nepil	
Tati, jak se jmenuje tamhleta hvězda?	28
III. UFO MEZI NÁMI?	
Ufo, nebo jen záblesk letadla?	30
William Kotzwinkle	
E. T. Mimoszemšťan	32
Petra Braunová	
Neuvěřitelné září aneb tajný deník Tomáše S.	34
Miloš Kratochvíl	
Ufoni	37
IV. SVĚT PŘED MILIONY LET	
Jiří Matějka, Alena Boráková	
Stvoření světa podle Bible	38
Jakub Horák	
Evoluce	39
Hana Doskočilová	
Když velcí byli malí – Charles Darwin	40
Jostein Gaarder	
Z moře na pevninu	42
Jan Čerovský	
Trilobiti v Čechách	45
Bořivoj Záruba, Zdeněk Burian	
Pod nadvládou plazů	46
Michael Crichton	
Setkání s Tyrannosaurem	47
Nejstarší predátor druhohor, Tyrannosaurus rex, se jen ploužil	49
Jiří Žáček	
Brontosaurus	50
V. NAŠI PRAPŘEDCI	
Bořivoj Záruba, Zdeněk Burian	
Lovci mamutů	51

Josef Augusta	
U pravěkých lovců	52
Jaroslav Petr	
Neandertálec, vzestup a pád jednoho svalovce	54
Michal Černík	
Jak vznikla řeč	55
Eduard Štorch	
Bronzový poklad	56
Ivona Březinová	
Praprázdňiny	59
Jiří Žáček	
Pračlověci	61

VI. POHÁDKY MÁ KAŽDÝ RÁD

Božena Němcová	
Chytrá horákyňe	62
Vítězslav Nezval	
Král a vosy	65
Ludvík Středa	
Jak psal pan Hvězdička básně	66
Jiří Havel	
Jak maloval malíř věže	68
Eubomír Feldek	
Meluzína Josefina	69
Arnošt Goldflam	
Tatínek a nedělní vycházka	72
Pětr Nikl	
Doslovná pohádka	74

VII. VÁNOČNÍ, SILVESTROVSKÉ A JINÉ ZIMNÍ RADOVÁNÍ

Iva Procházková	
Na Martinských hodech	75
Ivan Blatný	
Zimní	77
Jan Trefulka	
Pekelná škola	78
Ilona Borská	
Co se doma chystá	81
Jakub Horák	
Vánoce	82

Ivona Březinová	
Půlnoc opeřených aut	83
VIII. A JE TU CIVILIZACE	
Jane Chisholmová, Anne Millardová	
Starověké civilizace	85
Vojtěch Zamarovský	
Egyptské pyramidy	87
Vojtěch Zamarovský	
Sinuhet (životopis starý 4 000 let)	88
Břetislav Vachala	
Všední den v říši faraonů	90
Pavel Šrut	
Mumie	91
Jane Chisholmová, Anne Millardová	
Balzamování	91
Jiří Tomek	
Jak myši zachránily Egypt	92
Zilpha Keatley Snyderová	
Věštění	93
Lumír Polanský	
Perličky z hodin dějepisu	95
IX. MÁME RÁDI ZVÍŘATA	
Eliška Horelová	
Jonáš se seznamuje s Čertem	96
Karel Čapek	
Dášeňka a Pudlenka	99
Jan Noha	
Čí oči	100
Jaroslav Hašek	
Na výstavě psů	101
Zdeněk Svěrák	
Psí písnička	103
Thomas Brezina	
Jak si přičarovat ztracené morče	104
X. SVĚT KLUKŮ A HOLEK	
Jaroslav Foglar	
První ze Žantovky	107

Anders Jacobsson, Sören Olsson	
Bertův supertajný deník	112
Christoph Mauz	
Zápas zápasů – druhý poločas	114
Rosie Rushtonová	
Jak kamarády získat a jak si je udržet	116
Samuil Maršak	
Kamarádi	117
Daniela Fischerová	
Já a Nelka	118
Vojtěch Steklač	
Dáda & spol.	120
Jacqueline Wilsonová	
Duhová	122
Jiří Slíva	
Petra	124

XI. VE STAROVĚKÉM ŘECKU

Vladimír Prokop	
Homér a jeho epy	125
Alain Quesnel	
Trojský kůň	126
Jiří Voskovec, Jan Werich	
Trojský kůň	129
Eduard Petiška	
Daidalos a Ikaros	130
Jiří Žáček	
Jarmareční píseň na počest prvních vzduchoplavců	133
Terry Deary	
Poučné bajky	134
Ezop	
Chamtivec	134
Greene Kent	
Vrána a džbán	135
Jiří Voskovec, Jan Werich, Jaroslav Ježek	
Ezop a brabeneč	136

XII. ŽIJÍ S NÁMI

Leo Pavlát	
Alexandrovo zmoudření	137

Helena Demeterová	
Jak byli Romové stvořeni	139

XIII. MIKROKOSMOS ANEB HMYZ A NEHMYZ

Jiří Černý	
Zajímavosti z říše hmyzu	141
Nick Arnold	
Hrozní brouci	143
Ladislav Stehlík, Josef Lada	
Sluníčko sedmitečné	144
Jiří Suchý	
Sluníčko	146
Jiří Žáček	
Včela	147
Ivan Andrejevič Krylov	
Včela a mouchy	148
Jiří Voskovec, Jan Werich	
Stonožka	149
Vítězslav Nezval	
Pavouk	150
Jiří Kahoun	
Prohlídka	151

XIV. CHVÍLE TAJEMNA A NAPĚTÍ

Enid Blytonová	
Nekonečně dlouhá chodba	152
Kolektiv autorů	
Přílív a odliv	154
Jiří Žáček	
Jeskyňe	155
Jiří Dědeček	
Netopýři	155
Arthur Ransome	
Drcení a rýžování	156
Oldřich Sirovátka	
O studánce na Žákově hoře	159

XV. VE STAROVĚKÉM ŘÍMĚ

Jane Binghamová a kolektiv	
Dětství a výchova	161

Stéphanie Morillonová	
Po stopách Julia Caesara	162
Terry Deary	
Povídka o jednom lvu	164
Jiří Černý	
Ukřižování Ježíše Krista	166
XVI. DÉŠŤ, BLESK A HROM	
Blýskání a hromování	168
Jan Červenka	
O bázlivém hromotlukovi	169
Ludvík Aškenazy	
Kulový blesk	170
Daniela Fischerová	
Uplakaná babička	172
Josef Jarolímek	
Dešťová panenka	173
XVII. PRÁZDNINY JSOU ZA DVEŘMI	
Svatopluk Hrnčíř	
Letecký den se nekonal	174
Alena Vostrá	
O hubení komárů – jak se množí polednice – petrolej teplorej	177
Hilary McKayová	
Bezdomovci	180
Michal Černík	
První den prázdnin	182
Co zajímavého si můžete dál přečíst	183
Seznam autorů	184
Seznam ilustrátorů	186
Obsah	187
Slovníček literárních pojmů	194

*Čítanka byla zpracována jako soubor autorských děl k vyučovacím účelům,
a to zejména k výuce čtení, literární, výtvarné a estetické výchovy.
Pro objasnění jejího obsahu byla v čítance použita výtvarná díla,
která se zařazenými díly literárními tvoří zvykově nedílný celek.*